

Lausunto

11.06.2025

Asia: VN/27452/2020-OM-548

Julkisuuslain salassapitoperusteiden uudistustarpeiden kartoitus

Lausunnonantajan lausunto

Mitkä ovat mielestänne nykyisten julkisuuslain 24 §:n salassapitoperusteiden kehittämistarpeet? Puuttuuko nykyisistä salassapitosäännöksistä jotain olennaista? Kuvailkaa ja perustelkaa kehittämistarvetta mahdollisimman konkreettisesti.

Business Finland nostaa esille tarpeen tarkastella sisäpiiritiedon määritelmää suhteessa voimassa olevan julkisuuslain 24 §:n 1 mom. 20 kohdan mukaiseen liikesalaisuuden ja muun vastaavan yksityisen elinkeinotoimintaa koskevan seikan vakiintuneeseen määritelmään. Mikäli sisäpiiritiedon ei kaikissa tapauksissa katsottaisi olevan nykyisen 20 kohdan mukaisen salassapidon piirissä, tulisi kohtaa täydentää tai täsmentää sisäpiiritiedon osalta. Business Finlandin näkemyksen mukaan sisäpiiritiedon tulisi olla aina salassa pidettävää ilman harkintaa liikesalaisuuden tavoin.

Jos julkisuuslain soveltamisalaa muutettaisiin mietinnössä ehdotetulla tavalla (Oikeusministeriön julkaisuja 2023:32, lakiehdotuksen 5 §), millaisia muutoksia tämä edellyttäisi salassapitoperusteisiin? Kuvailkaa ja perustelkaa muutostarvetta mahdollisimman konkreettisesti.

Mietinnön mukaan julkisuuslaki laajenisi soveltumaan kokonaisuudessaan valtion erityistehtäväyhtiön Business Finland Oy:n toimintaan. Business Finland Oy hoitaa Innovaatorahoituskeskus Business Finlandista ja Business Finland -osakeyhtiöstä annetun lain (1146/2017, BF-laki) mukaan monenlaista innovaatioiden, viennin, ulkomaisten investointien, matkailun ja Suomeen suuntautuvan työvoiman houkutteluun liittyviä edistämistehtäviä. Osa yhtiön toiminnasta on määritetty julkisiksi hallintotehtäviksi, mutta erityisesti muiden kuin julkisten hallintotehtävien hoito sisältää toisistaan hyvin poikkeavia tosiasiallisia edistämistoimia, joissa esimerkiksi ei tehdä päätöksiä. Toimet kohdistuvat niin suomalaisiin kuin ulkomaisiin yrityksiin, mutta myös luonnollisiin henkilöihin, ja tehtäviensä hoitamiseksi yhtiö saa tietoonsa ja kerää paljon mm. yrityksiin liittyvää eri tason tietoa. Nykyisessä tilanteessa yrityksiin ja muihin asiakkaisiin liittyvien tietojen käsittelyyn ei olennaiselta osin ole sovellettu julkisuuslakia, eikä tietojen käsittelyyn ole siten sisältynyt riskiä siitä, että julkisuuslain nojalla julkiseksi voisi tulla sellaisia tietoja yrityksistä tai yritysryhmistä, jotka yksittäisinä tietoina eivät täytä liikesalaisuuden kynnystä, mutta jotka kuitenkin eivät ole yritysten toiminnan kannalta suotavia pitää julkisina. Tällaisessa yleisessä edistämistoiminnassa yrityksiä koskevien tietojen luokittelu salassa pidettäväksi tai julkiseksi lain 28 § 20 kohdan perusteella voi olla käytännössä haastavaa. Siksi joko julkisuuslain mukaisia salassapitoperusteita olisi syytä tarkentaa niin, ettei ei-julkiseksi tarkoitettua, erityisesti yrityksiin

liittyvää tieto ole tarpeettomasti tai vahingollisesti tarpeen katsoa julkiseksi. Toisena vaihtoehtona, Business Finland Oy:n toimintaan ja asiakkaisiin liittyvien tietojen osalta on erikseen syytä selvittää, tarvitaanko salassapidosta erityissääntelyä BF-lakiin.

Oletteko tunnistaneet tietojen tai asiakirjojen salassapitoa koskevaa erityislainsäädäntöä, joka on ristiriidassa julkisuuslain salassapitosäännösten kanssa? Jos julkisuuslain soveltamisalaa muutettaisiin mietinnössä ehdotetulla tavalla (Oikeusministeriön julkaisu 2023:32, lakiehdotuksen 5 §), aiheutuisiko soveltamisalan muutoksesta konkreettisia ristiriitoja nykyisen erityislainsäädännön kanssa tai tarvetta tarkentaa erityislainsäädäntöä?

Jos julkisuuslaki ulotetaan laajasti myös osakeyhtiöihin, lainsäädäntöhankkeessa on syytä selvittää ja laissa selventää julkisuuslain soveltuvuus yhtiöoikeudelliseen aineistoon kuten pöytäkirjoihin.

Business Finland Oy:llä on toimintaa ja henkilöstöä Suomen ulkopuolella. Business Finland Oy:llä on tällä hetkellä myös kaksi ulkomaista tytäryhtiötä. Julkisuuslain soveltumiskäytännöt julkisuuslain alla toimivan osakeyhtiön toimintaan Suomen ulkopuolella niin ulkomaan lainsäädännön alla toimivassa tytäryhtiömuodossa kuin muussa muodossa on myös syytä selvittää lainsäädäntöhankkeessa.

Nordqvist Lena
Innovaatiorahoituskeskus Business Finland